

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-02071/2020-04

Датум: 9.9.2021. године

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 12. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-испр., 14/16, 95/18-др. закон и 71/21) и члана 23. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18-др. закон), а у вези са Правилником о компензацијским мерама („Службени гласник РС”, број 20/10), Министарство заштите животне средине, државни секретар Александар Дујановић по Решењу о овлашћењу број 021-01-13/1/21-09 од 22.7.2021. године, доноси

Р Е Ш Е Њ Е
о компензацијским мерама

I

Ради ублажавања штетних последица изазваних активностима везано за изградњу ски стазе „Крчмар”, на подручју Националног парка „Копаоник”, утврђују се компензацијске мере, и то:

- успостављање нових локалитета у оквиру ГЈ „Гобелска река”, ГЈ „Самоковска река” и ГЈ „Барска река” на просторима у режиму заштите II и III степена националног парка и на огољеним површинама које се не користе у оквиру ски центра/скијалишта (простори између две ски стазе, голети и сл.) на површини од 17,8 ha, а у складу са Предлогом компензацијских мера ради ублажавања штетних последица изазваних активностима везано за изградњу ски стазе „Крчмар” на подручју Националног парка „Копаоник”, предложених у мишљењу Завода за заштиту природе Србије (03 број 019-414/6 од 28.4.2021. године).

II

Трошкове прикупљања, обраде и утврђивања података за утврђивање компензацијских мера, као и трошкове компензацијских мера, из тачке 1. овог решења, сноси носилац активности Јавно предузеће „Скијалишта Србије”, Београд.

Координацију послова спровођења компензацијских мера из тачке 1. овог решења врши Јавно предузеће „Национални парк Копаоник”, Копаоник.

Образложење

Јавно предузеће „Скијалишта Србије”, Београд, је дописом број 07 бр. 1995 од 21. октобра 2020. године доставило Захтев за спровођења компензацијских мера за изградњу ски стазе „Крчмар” у складу са Решењем о условима заштите природе 03 број 019-414/2 од 12. марта 2018. године за потребе издавања локацијских услова за изградњу ски стазе „Крчмар”.

У складу са чланом 12. став 1. Закона о заштити природе, а на основу Захтева Министарства заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије је у свом Мишљењу (03 број 019-414/6 од 28.4.2021. године) утврдио компензацијске мере ради ублажавања штетних последица изазваних активностима везаним за изградњу ски стазе „Крчмар” на подручју Националног парка „Копаоник”.

Изградња ски стазе на локацији „Крчмар” на подручју Националног парка „Копаоник” обухватала је радове уређења изградње нове ски стазе. Укупна хоризонтална дужина ски стазе је 1500 м и прелази преко к.п. 1877/5, 1897, 1868/2, 1903, 1319/14 и 1328/4 К.О. Брзеће, општина Брус.

Након увида у Централни регистар заштићених природних добара Републике Србије и документацију Завода за заштиту природе Србије, утврђено је да се ски стаза налази у оквиру граница заштићеног природног добра, Националног парка „Копаоник”, у режиму трећег (III) степена заштите.

Ски стаза већом површином свог коридора пролази кроз необрасле површине, постојеће шумске прогале. Преостале мање површине, где је за изградњу ски стазе било неопходно уклањање шуме, коридор нове стазе пролази кроз фрагилне (осетљиве) високопланинске екосистеме шумске и жбунасте вегетације субалпијске смрче (*Picea abies subsp. subalpina*), сибирске клеке и боровнице (*Piceo subalpinae-Vaccinio-Juniperetum*), затим кроз заједницу боровнице и клеке (*Vaccinio –Juniperetum*) и заједницу боровнице (*Vaccinetum myrtilli*).

С обзиром на то да су предметни радови и активности на изградњи и уређењу ски стазе „Крчмар”, изведени у заштићеном подручју на заштићеној површини од 2,36 ha Националног парка „Копаоник”, било је неопходно израчунати губитак природне вредности и прерачунавање тог губитка, тј. утврдити компензацијске мере. За израчунавање је коришћена одговарајућа законска основа и литература која обрађује еколошке штете.

Компензацијске мере су одређене на основу члана 6. и Прилога 2. Правилника о компензацијским мерама („Службени гласник РС”, број 20/10).

За утврђивање обима компензацијских мера у Националном парку „Копаоник”, у складу са Прилогом 2. тачка 4., вредновани су следећи показатељи:

3) Мерење густине и биомасе, покривност вегетацијом - укупна дрвна запремина, заштићене шуме износи 1.052,3 m³;

4) Проценат покривности основне врсте вегетације - размер смеше, тј. учешће смрче у шуми што је око 80% или смеша 0.7;

3) Жива биомаса преовладавајуће вегетације изнад површине земљишта – ради се о простору који је обрастао високопланинским екосистемима шумске и жбунасте вегетације-субалпијске смрче (*Picea abies* subsp. *subalpina*), сибирске клеке и боровнице (*Piceo subalpinae-Vaccinio-Juniperetum*), затим кроз заједницу боровнице и клеке (*Vaccinio – Juniperetum*) и заједницу боровнице (*Vaccinetum myrtilli*);

4) Индекс диверзитета - део наведеног простора обрастао је шумом монтане смрче (*Ficetum excelsae serbicum*) и високопланинском шумом смрче (*Picea abies* subsp. *subalpina*) које представљају значајан део шумског фонда националног парка. Субасоцијација на овом подручју представљена је као тип шуме *Ficetum excelsae serbicum oxalidelosum* и јавља се на дубоким земљиштима и у целини најбољим стаништима. Ово су смрчеве састојине највеће продуктивности. На овом простору јављају се поред шумских фрагилних екосистема и фрагилни (осетљиви) високопланински ливадски екосистеми. Орнитофауна локалитета карактеристична је за мешовите четинарско-лишћарске високопланинске шуме-зеба, краљић, црвендаћ, велики детлић и др.;

5) Индикатор квалитета станишта-производност станишта и земљишта одређена је као задовољавајућа;

6) Присуство позитивних или негативних показатеља врста - шума се налази на страни и врло стрмом терену, уједначеног нагиба, на н.в. од 1650 до 1780 м. Подручје је угрожено водном ерозијом-површинска ерозија. У шуми је присутна средње густа приземна вегетација и средње густ спрат жбуња;

7) Дневна употреба станишта - заштићени простор налази се у ски центру и развојем туризма (изградња ски стаза) доводи до сече и до одређеног оштећења шумских екосистема, као и високопланинске вегетације;

8) Концентрација загађујућих материја - концентрација загађујућих материја у шуми је мала, али ипак указује на велики значај ове шуме и њених општекорисних функција.

На основу наведених и одређених индикатора, као најважнијих показатеља промена у функцији станишта заштићене шуме, израчунат је губитак у јединици процене. Квантитативно и квалитативно вредновање заштићене шуме, у којој је урађена пренамена земљишта, изражена је нумерички према принципима шумарске струке и науке и одређено је у складу са Законом о шумама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 - др. закон) и то:

-Укупна површина заштићеног природног добра Национални парк „Копаоник” износи 11.969,04 ха. Он представља просторну целину изворних, јединствених природних вредности, која се одликује присуством природних реткости, атрактивним предеоним целинама и изворним шумским екосистемима. Флористички и фаунистички једна је од најбогатијих и најразноврснијих планина централног Балкана, што је на првом месту условљено веома израженим диверзитетом станишта. Преклапањем трасе ски стазе са картама газдинске јединице „Брзећка река” утврђено је да су обухваћени делови одељења 30. Предметни простор заузимао је обраслу површину под шумом од 2,36 ха. Шумом обрасле површине обухватају одељења 30/с;

-Укупна вредност техничког и просторног дрвета смрче на пању (вредност дрвета које ће бити посечено за изградњу ски стазе) износи 3.104.794,8 динара;

-Укупна вредност техничког и просторног дрвета смрче на пању на крају опходње износи 4.657.192,2 динара. Наведени податак се добије као да је шума живела до краја опходње, што за смрчу износи око 60 година;

-Као компензацијска мера за ублажавање последица приликом извршених радова на пројектовању, изградњи и уређењу ски стазе „Караман” на заштићено природно добро је пошумљавање 17,8 ha нових смрчевих и јелових шума у наредних три до пет година. Ова површина се добије када се укупна вредност техничког дрвета на крају опходње подели са вредности годишње садње по 1 ha ($4.657.192,2 \text{ динара} / 261.902 \text{ динара} = 17,8 \text{ ha}$ (261.902 динара је вредност годишње садње 1 ha на голетима са садницама).

На основу свега наведеног, у складу са чланом 12. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-испр., 14/16, 95/18-др. закон и 71/21) и чланом 2. став 2. тачка 3) Правилника о компензацијским мерама („Службени гласник РС”, број 20/10), а на основу мишљења Завода за заштиту природе Србије, могуће је спровести компензацијске мере ради ублажавања штетних последица након извршених радова на пројектовању, изградњи и уређењу ски стазе „Крчмар”. С обзиром на то да су предметни радови и активности на изградњи и уређењу изведени у заштићеном подручју, а у циљу очувања оптималне стабилности и сукцесивних промена на екосистемском нивоу, неопходно је приступити пошумљавању, попуњавању и подсађивању на површини од 17,8 ha на којима су изведени радови на санацији последица сушења шума у оквиру ГЈ „Гобелска река”, ГЈ „Самоковска река” и ГЈ „Барска река” (површине обухваћене Санационим планом у режиму заштите II и III степена), као и на огољеним површинама које се не користе у оквиру ски центра/скијалишта (простори између две ски стазе, голети и сл. на брду Караман). Биолошко техничким мерама омогућиће се очување и укупна стабилност еколошки значајних чистих састојина смрче и мешовитих састојина смрче и јеле на простору Националног парка „Копаоник”, као и очувати микроклиматске карактеристике простора планине Копаоник.

Имајући у виду наведено, донето је Решење као у диспозитиву.

Поука о правном средству:

Ова одлука је коначна у управном поступку. Против исте се може покренути управни спор пред Управним судом у року од 30 дана од дана њеног достављања.

Достављено:

-ЈП НП „Копаоник”,

36354 Копаоник,

- ЈП Скијалишта Србије,

Милутина Миланковића 9, 11070 Београд

-Архива

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Александар Дујановић